

Ohijski Slovenci bodo manifestirali v nedeljo v Clevelandu

Kratke vojne in druge vesti

BERLIN. — Feldmaršal Hermann Goering se je po osem-dnevem bivanju v Italiji vrnil v Berlin. Bil je na posvetovanju z Mussolinijem, Ciano in drugimi italijanskimi uradniki.

OTTAWA, KANADA. — Kanada in Rusija bosta prvič izmenjali konzularne zastopnike. Tako je naznanil premier MacKenzie King v poslanski zbornici.

MOSKVA. — Nek ruski pilot, ki je vodil letalo ameriškega izdelka, je nedavno sklatil šest nemških bojnih letal pred Moskvjo.

VICHY, FRANCIJA. — Perzijski poslanik Rais je naznanil francoski vladi, da je odpoklican domov. Na enak način sta prešli diplomatske zveze s Francijo državi Irak in Egipt. Tako bo Francija izgubila ves vpliv na Blžnjem vzhodu.

WASHINGTON. — Pomožni državni tajnik Welles je obdoli Nemčijo, da namenoma jemlje iz Grčije vsa živila, da bi narod izstradala. Položaj v Grčiji je skrajno žalosten, je rekel Welles.

WASHINGTON. — Senator Capper je vložil predlog, glavo katerega naj bi se spremenila pokojninska postava v toliko, da kongresniki niso upravičeni do starostne pokojnine od vlade.

Popovi na otoku Singapor so prisilili japonske baterije k molku in zadevali japonske koncentracije

Singapor, 5. febr. — Japonska armada, ki se je zbrala na bregu celotnega otoka, je bila med Malajo in Singaporom, se še vedno obotavlja preiti v naskok na otok. Dozdaj se je vrnil samo topovski dvoboj preko preliva. Toda angleški topovi so odprli tak silovit ogenj na japonske baterije, da so jih prisilili k molku. Angleški izstrelki padajo naravnost med japonsko vojsko, ki se zbira na otoku. Da Japonci še vedno nimajo oblasti v zraku, se je pokazalo v nedeljo zjutraj, ko so angleški avijacijski prepadli veliko formacijo japonskih letal nad Singaporom, enega sklatili, dva pa poškodovali.

Posledica japonskih zračnih napadov zadnja dva dni nad Singaporom je bila: 63 ubitih in 228 ranjenih. Angleška letala, ki so patrolirala nad Malajo poročajo, da se zbirajo na južnem koncu Malaje mase japonskega vojaštva. Poročilo iz Tokia javlja, da obstreljujejo japonske baterije Singapor neprestano že od večera zjutraj.

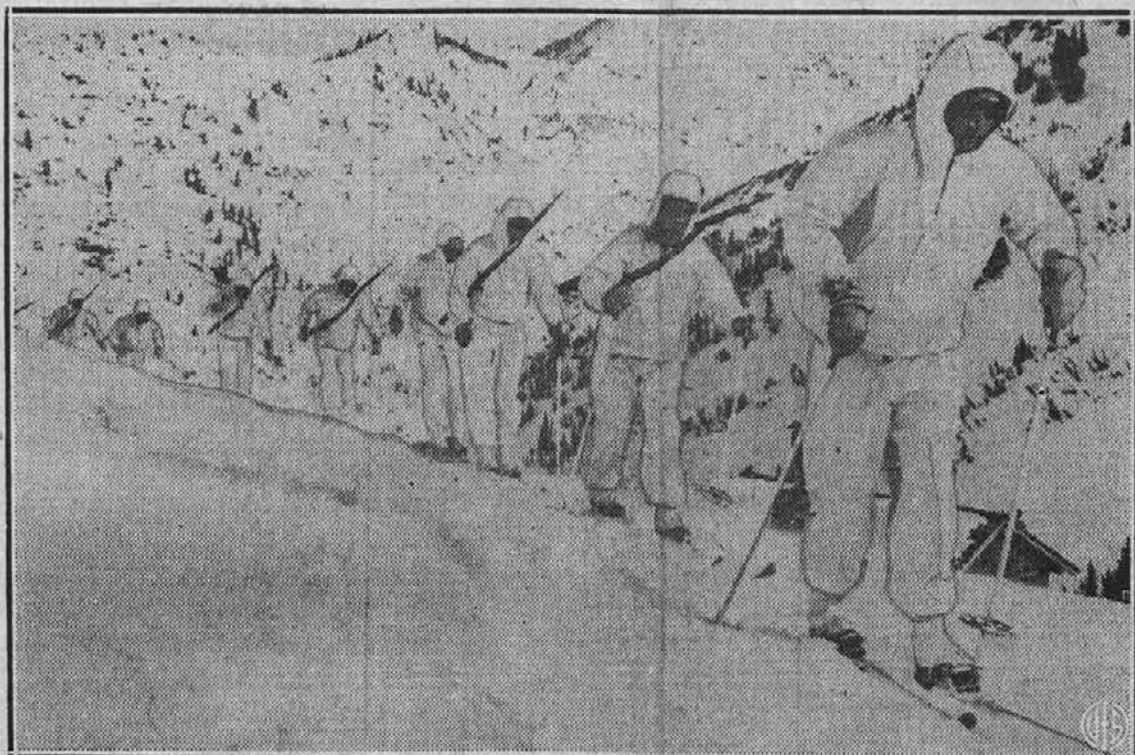
Nizozemski poročajo, da je garizija iz Balikpapan na vzhodni obali otoka Borneo ušla skozi japonsko linijo, poprej je pa uničila vse oljne vrelce in rafinerije.

Ameriška bojna letala so se sprijela z japonskimi nad Javo in sklatila dva sovražna letala

Washington, 5. febr. — Vojni ideali naznanja, da so ameriška nasledovalna letala izvojevala bitko z japonsko zračno silo nad Javo. To je prvo naznanilo ameriške vlade, da je prišla ameriška pomoč nizozemski Indiji. Vlada objavlja, da se je mala formacija ameriških bojnih letal sprijela z mnogimi številnejšimi sovražniki, ki je imel bombnik na bojno letalo. Amerikanci so sklatili en japonski bombnik in eno bojno letalo. Eno ameriško letalo pogrešajo. To je bilo prvič, da je ameriška vlada priznala, da se borijo ameriški avijacijski bojniki pri Nizozemcih. Prej so bili tukaj v akciji samo ameriški težki bombniki. Iz polotoka Batan poroča general MacArthur, da so Japonci skoraj popolnoma prenehali z napadi, odkar so Amerikanci odbili njih naskok. Nekateri sodijo, da Japonci čakajo na dodatna letala, ki so zdaj v akciji nad Singaporom in nad nizozemsko Indijo. Ameriška nasledovalna letala so tistega tipa, ki so se tako izvrstno izkazala proti Nemcem nad Anglijo, v Rusiji in severni Afriki. Stalen četudi majhen dotok teh bojnih letal na daljni Pacifik, bo lahko obrnil bojno srečo v korist zaveznikov.

DELOVANJE JAVNE KNJIŽNICE V NAŠI NASELBINI JE SMOTERNO

Mr. Frank T. Suhadolnik, načelnik javne knjižnice Norwood Branch Library, sporoča, da je bil ustanovljen nekaj "občinskih knjižnic" ki bo imel prihodnjo sejo 5. februarja ob osmih zvečer v prostorih knjižnice. Na to sejo so prišli iz Chicaga govornik S. Alinsky. Zastopniki vseh organizacij v naselbini so vladno razložili na ta sestanek. Mr. Alinsky bo povedal, kako taki občinski sveti delujejo drugod in kako je njih delo uspešno. Na sestanek napoved, da gledajo vseh mogočih ozirih. V torek 3. februarja je imel prve vaje orkester, ki je pod pokroviteljstvom te javne knjižnice. Ta orkester obeta mnogo, ker so pri njem same najboljše moči, vendar je želeli še nadaljnjih moči, zlasti za basovne instrumente. Vaje so ob torkih zvečer. Kogar veseli, naj pride in se vpiše v Norwood Branch Library. V torek 12. februarja bo v tej javni knjižnici kazana filmska slika "The River." Slika je jako poučna in kaže razne poplave, namakanje in vodno silo za turbine. Po končani sliki bo javna debata glede teh problemov. Vsakdo je prijazen vabljen.

To niso morda kakšni nočni strahovi, ampak je čvrsta četa ameriških smučarjev, ki se vežbajo za bojevanje v snegu. Ne samo, da se vadijo v smučanju, ampak se morajo tudi naučiti, kako se spuste z letala na tla. Novinci se kmalu privadijo na zvi-te členke in bunke po telesu. Ti ameriški smučarji se vežbajo v gorovju blizu Salt Lake City, Utah.

Male države se bodo zopet kmalu vrnile k materi Rusiji, pravi Kalinin

Moskva, 5. febr. — Predsednik sovjetske republike, Mihael Kalinin, je danes izjavil, da je ura blizu, ko se bodo vse okupirane republike vrnile k materi Rusiji. Ruska armada se zdaj že bliža mejam Bele Rusije, Latvije, Estonije in Litve.

"Nemci ne bodo vzeli Rusom nikdar iniciative, ki so jo zdaj dosegli," je rekel Kalinin in dodal, da je vrgla ruska armada Nemce ponekod že za 175 milj nazaj.

Moskovsko časopisje poroča, da je vrgel Hitler v boj več svežih divizij, večinoma starejših letnikov. Toda Rusi so odločeni, da bodo v toliko oslabili nemško bojno silo, da ne bo mogla spomladati začeti z nameravano ofenzivo.

Ruska armada še vedno prodira v smeri proti Smolensku, kljub snegu in ledu ter kljub vse-mu nemškemu odporu.

Poroka

V soboto ob devetih bo v cerkvi sv. Vida poroka Miss Rose Mary Urbič in Mr. Joseph Gornika. Nevesta je hčerka Mrs. R. Zeleznikar iz 6422 Varian Ave. ženin je pa sin znane in spoštovane družine Mr. in Mrs. John Gornik iz 6217 St. Clair Ave. Sprejem prijateljev bo ves dan na nevestinem domu. Zvečer se odpeljeta novoporočenca na ženinovansko potovanje. Nazaj bosta prišla okrog 15. februarja in si bosta uredila domovanje na 6422 Varian Ave. Vse najboljše želimo mlademu paru v novem stanu.

Pričetek seje

Članice društva Srca Marije (stare) se tem potom naznanja, da se bo pričela seja v nedeljo že ob eni popoldne, asessment se bo pobiralo pa že opoldne. Ta odredba je radi narodnega shoda v SND, ki se prične ob dveh, da boste imele vse članice priliko udeležiti se te slovenske narodne manifestacije.

K vojakom

Joe Zajc, sin Mrs. Josephine Kovačič iz 1253 Norwood Rd. odide v sredo 11. februarja v armado Strica Sama. Želimo mu vso srečo.

Vsi na delo! pravi general Knudsen, ki je v mestu

V Cleveland je dospel William S. Knudsen, ki je bil nedavno imenovan generalom, da si bo ogledal tukajšno industrijo. Ko so ga vprašali, če bo mogla ameriška industrija izpolniti zahtevo predsednika, je Knudsen odgovoril, da lahko, če bomo vsi prišli za delo. Knudsen je edini civilist, ki je bil kdaj imenovan generalom. Večjo šaržo imata samo generala Marshall in MacArthur. Knudsen ima kot direktor vojne produkcije plače \$8,000 na leto. Kot predsednik General Motors je dobil leta 1939 \$355,000 v plači in bonusu. Ko je prišel leta 1899 iz Danske, je imel v žepu \$30.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. John Pečnik, E. 73. St., in pustile v spomin zalo hčerko, prvorojenka. Mati je hči družine Bobek, E. 52. St., oče pa sin poznane družine Mr. in Mrs. Pečnik, E. 76. St. Mati in dedek se nahajata v Glenville bolnišnici ter se dobro počutita. Naše čestitke staršem, kot tudi Mr. in Mrs. Pečnik, ki sta stara šele 49 let, ter sta s tem že v šestici postala stari oče in stara mati!

Za domovino!

Podružnica št. 14 SZZ je kupila za \$500 obrambnih bondov ter darovala \$25 za ameriški Rdeči križ. Vsa čast zavednim članicam!

Prestal operacijo

Poznani društveni delavci in deputij v šerifovem uradu, Lawrence Leskovec iz 19516 Shawnee Ave., je bil v soboto operiran v St. Alexis bolnišnici. Obiski zaenkrat še niso dovoljeni.

Pogreb Jamesa Mohoriča

V ponedeljek ob desetih bo pogreb Jamesa Mohoriča in sicer po novem času. Pogreb bo iz Zakrajskega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida, in potem na Kalvarijo.

V bolnišnici

John Retar, sin Mr. in Mrs. John Retar iz 19304 Cherokee Ave. se nahaja v Glenville bolnišnici. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Nazaj v bolnišnico

John Pirc iz 6305 Glass Ave. je bil nenadoma odpeljan nazaj v Lakeside bolnišnico, kjer se je moral podvreči operaciji.

Ameriška letala so rešila ladjo pred podmornicami

New York, 5. febr. — Ameriški kapitan Nels Helgesen, ki je dospel v to pristanišče iz Karibskega morja, pripoveduje, kako so tri ameriška letala rešila njegovo ladjo pred tremi sovražnimi podmornicami. Ladja je vozila brodolomce s torpedirane kanadskega parnika Lady Hawkins, ko je posadka zagledala v bližini tri podmornice. Kapitan je ukazal operatorju radija, da pošlje klice na pomoč—SSS.

Podmornice so se ravno postavljale v pozicijo, da spuste torpede v parnik, ko so prihrumela tri ameriška letala. V tistem hipu so podmornice izginile pod površino.

Lary Hawkins je bila torpedirana v južnem Atlantiku 19. januarja, pri čemer je izgubilo življenje 250 oseb.

Nenadna smrt

Koncem zadnjega tedna se je družina Turopoljac preselila iz Richmond Rd. v Thompson, O. V torek večer je šel gospodar Stanley na Chardon Rd. po nekaj stvari, ki jih je imel na starem prostoru. Družina ga je čakala vso noč in v sredo zjutraj so ga dobili ob avtu mrtvega. Umrl je za srčno kapjo. Pokojni je bil star 52 let, doma iz Srbije. V Ameriko je prišel pred 35 leti. Zapušča ženo in osem otrok. Bil je član društva Jutrzanja zora, št. 337 HBZ. Pogreb bo v ponedeljek zjutraj ob 8:30 iz Svetkovega pokopnega zavoda, 478 E. 152. St. v cerkev sv. Pavla na 40. St. in potem na Kalvarijo.

V višjo šolo!

Eddie Struna iz Norwood Rd., Cleveland, O. je odšel iz clevelandске višje šole v Madison, O., kjer bo potoval v tamkajšnjo višjo šolo in bo imel več prilike za nadaljne študije. Poleg sedanjih študij bo vzel tudi natečaj za poljedelstvo. Nastanil se je pri Leskovčevih na Hubbard Rd. v Madisonu. Želimo mu mnogo uspeha.

Prestavljena veselica

Podružnica št. 42 SZZ iz Maple Heights, O. naznanja, da ne bo priredila veselice v soboto 14. februarja, ampak enkrat pozneje, kar bo pravočasno poročano.

Zahtevali bodo svobodo slovenske zemlje! Trst, Gorica, Postojna, Idrija, morajo biti zopet slovenske! Slovenska mora biti Koroška in Štajerska!

SLOVENSKI NAROD IZ VSE DRŽAVE OHIO, PRIDI IN MANIFESTIRAJ!

V nedeljo popoldne, točno ob dveh, se prične v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, ogromna manifestacija ameriških Slovencev. To bo nekaj narodni zbor ali narodni tabor. Na tem zborovanju bomo zahtevali ameriški Slovenci za svoje brate in sestre v zasužnjeni domovini, da se jim po tej vojni, ko se bodo delale nove meje, vrne nazaj VSA slovenska zemlja, katero so kdaj orali in obdelovali slovenski oratarji.

Na tem narodnem zborovanju bodo ameriški Slovenci prisegli zvestobo Zed. državam in izjavili, da stoje 100% za atlantsko deklaracijo, ki sta jo začrtala Roosevelt in Churchill.

Ameriški Slovenci bodo dalje sprejeli resolucije, ki bodo poslale na vse vlade zaveznških držav, v katerih resolucijah bodo zahtevali obnovitev prastarih slovenskih meja, da bo ves slovenski narod v domovini po stoletjih zopet združen pod eno streho.

Rojaki, Slovenci! Zdaj je čas, da se pokažemo! Zdaj je čas, da spregovorimo, ne zase, ki smo si izbrali kot svojo novo domovino to dobro deželo svobode in demokracije, Zedinjene države ameriške, ampak da spregovorimo v imenu naših zasužnjenih bratov in sester.

Kdo, vas vprašamo, se bo pogljal zanje, če se ne bomo mi, ki smo njih rodni bratje in sestre! Kdo bo zanje apeliral za pravico in svobodo pri našem velikem Rooseveltu, če ne bomo mi, ki smo mu vdani in lojalni!

Naša beseda bo zalegla, ker ameriška vlada ve, da smo Slovenci v Ameriki dobri državljani, pridni ljudje, gospodarski in kulturni. Besede takega naroda morajo zaleči in bodo zalegle.

Ampak svojih iskrenih misli in želja ne smemo nositi v seču. Na dan moramo z našimi zahtevami, na dan z našim apalom! Posnemati moramo v tem druge narode, ki delajo isto. Ako bomo molčali, bo naša stara domovina izgubljena za Slovence za vselej.

Kaj bodo rekli naši svojci o nas, če bomo mi tukaj molčali? Kaj bi rekli vi, ki se vam tukaj dobro godi, ki ste svobodni in siti, če bi bili na njih mestu?

Rojaki, v nedeljo skupaj, na skupno manifestacijo! Več ko nas bo, silnejši bo naš glas.

Na to zborovanje bo prihitel iz New Yorka minister Frank Snoj. Ta nam bo razložil in povedal vse, kolikor ima na rokah poročil iz domovine. Že to je vredno, da pridete.

Pomnite, da se bo pričelo zborovanje točno ob dveh, ker ob petih popoldne mora biti avditorij SND izprazen za drugo prireditve.

Naši predniki so se borili za staro pravdo, za staro pravdo se borimo zdaj i mi, ameriški Slovenci. Ta pravda bo dobljena, mora biti dobljena, če se bomo oglasili vsi, prav vsi!

Pridite iz Clevelanda, pridite iz vseh krajev naše lepe države Ohio. Lažje vam bo pri sreč, ko se boste zavedali, da ste storili vsaj nekaj za našo milo rojstno domovino.

PRI MALLYEVH SO KUPILI TROJČKE!

Dr. James Mally je stopil v naš urad in nam med drugim povedal tudi veselo vest, da so pri njih kupili trojčke. Naš urednik je zazijal kot vrata pri skednju in ko je po dolgem času prišel do sapa, je ves radosten segel doktorju v roko in jo tresel, da bi mu jo skoro izpulil.

"Tako je prav, tako!" je hitel urednik, "to nas pa veseli, da je priprastek. Kaj pa so trojčki, ali so moškega ali ženskega spola, če niso mar mešani?"

"Ne vem še, ker jih še nisem videl. Žena mi je samo telefonirala, da jih je pravkar dobila." "Si jih pa gotovo vesel, kaj, Jim?"

"Kaj jih ne bom vesel! Že zdaj tehta vsak po 90 funtov, kaj bo šele tje na jesen. S koruzo in otrobi jih bomo pitali in že zdaj te vabim na koline," je govoril navdušeno dr. Mally.

"Vejda minuts, Jim, tukaj bo nekaj napek! Praviš, da tehta vsak po 90 funtov in da jih boš pital z otrobi? Pa na koline me vabiš? Križana gora, kakšne otroke ste pa kupili?"

"Kdo pravi, da smo kupili otroke! Tri mlade pujske smo kupili in žena pravi, da ni še nikoli tako luštkanih živalic videla."

Tedaj se je šele našemu uredniku, ki bolj počasi misli, posve-

tilo, da pri Mallyevih ne bodo pestovali, ampak pujske redili na njih lepi pristavi v Mentor, O. Torej če bomo živi in zdravi, bomo šli na koline!

Prihodnji ponedeljek bomo vstali eno uro poprej

V ponedeljek 9. februarja bomo pomaknili naše "vekarce" za eno uro naprej. Uradno bodo tovarne in uradi to napravili v ponedeljek ob dveh zjutraj. Delavci, ki delajo ponoči, bodo delali zato eno uro manj od nedelje na ponedeljek. Torej tisti, ki mislijo, da morajo imeti gotove uro spanca, naj gredo v nedeljo večer eno uro prej spat, ker bodo morali vstati eno uro prej.

Uradniki Jadrana št. 3

American Jugoslav Legion, postaja Jadrana št. 3 je izvolila za letos sledeči odbor: Načelnik N. K. Bobich, podnačelnik Rudolf Kozan, tajnik Frank Mer-var, 7801 Wade Park Ave., blagajnik Mike Medich, kvartirni-mo-ster Frank Laurich, nadzornika Joseph Okorn in Kosta Hromish. Seje so vsako 1. nedeljo v mese-cu ob treh popoldne na 1561 E. 36. St.

Buenos Aires, Arg. — Dne 21. decembra 1941 je med kopanjem v reki Plati utonil slovenski mladenič Stanko Rijavec, star 21 let.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPERJAMES DEBEVEC, Editor
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and HolidaysNAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto \$7.00.
Pocamerna številka 3cSUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 31 Fri., Feb. 6, 1942

Dobre in slabe novice

Novice iz bojne fronte niso vedno dobre, to se pravi, da ne poročajo vedno o zmagah, ampak tudi o porazih. To zlasti v taki demokratični državi, kot so Zed. države. V Nemčiji ali Italiji, na primer, zvedo ljudje samo novice o zmagah. Kadar doživi vojska poraze, vlada ne pusti v javnost nič.

Predsednik Roosevelt je obljubil narodu, da bo zvedel dobre in slabe novice, seveda v toliko, kolikor take novice ne bi služile sovražniku v informacije. Če bi, na primer, poročali, da je bila ameriška ladja potopljena na tem in tem kraju, ni to vselej priporočljivo. Sovražnik bi s tem lahko zvedel, da so imele njegove bombe ali torpedi uspeh. Le, kadar ni to v korist sovražniku, se poroča take stvari.

Dozdaj sta vojni in mornariški oddelek pustila v javnost dobre in slabe vesti. Da, tudi slabe in lahko smo prepričani, da teh še ni konec. Če bomo brali o porazih, naj nas to ne plaši. Vedeti moramo namreč, da se je sovražnik dobro pripravil na to vojno, dočim smo bili mi nanjo popolnoma nepripravljeni. Dovolj je, če smo v stanu sovražnika zadrževati toliko časa, da pridemo k sapi in si nakujemo orožja. Potem bomo pa tudi čitali o vse drugačnih novicah z bojne fronte.

Treba je razumeti, da zdaj napada Japonci, a mi in zavestniki se začasno samo branimo. Napadalec ima pa vedno prednost. Udari tu, udari tam, a branitelj nikdar ne ve, kje naj bi postavil obrambo. Zlasti je to značilno na obširnem Tihem oceanu, kjer leže tisočeri otoki na tisoče milj narazen. Kadar bomo povsem organizirani s svojo bojno silo, bomo začeli pa počasi jemati kos za kosom nazaj in potem potrkali ob priliki tudi na sprednja vrata pri Japoncih in jih poborali, če je kdo doma in koliko jih je.

Torej glave pokonci! Par porazov ne šteje nič. Važno v tem boju ali v vsakem boju je, kdo odda zadnji strel. In zadnji strel bodo oddale naše mogočne Zedinjene države, to je tako gotovo, kakor je amen v očenašu.

Naš dobri Stric Sam

V dobri meri je bilo ameriško železo in ameriški denar, ki sta pomagala Hitlerju oborožiti armado. Še v večji meri je bilo pa ameriško železo in ameriško olje, ki je pomagalo Japoncem ustvariti bojno silo, s katero mlati zdaj po nas. Previdni državniki so že davno svarili, naj ne pošiljamo Japoncem takih stvari, pa ameriški velebusiness ni ubogal. Zdaj se to nad nami maščuje. Morda nas bo to izučilo, pa ne verjamemo. Brezvestni ljudje nimajo srca, dokler vidijo zase groš.

Če je kak narod nevhvaležen, potem so to Japonci. Leta 1923 jih je zadela največja katastrofa v zgodovini. Potres je takrat uničil 50 štirjaških milj ozemlja, nad 144.000 človeških žrtev je bilo. Mesto Vokohama je popolnoma pogorelo, Tokio skoro tudi ves.

Takratni predsednik Zed. držav, Calvin Coolidge, je apeliral na Amerikance za pomoč. V 10 dneh je bilo zbranih 5 milijonov dolarjev. Amerikanci so se kosali, kdo bo več dal. Pa ne samo to. Ameriški Rdeči križ je poslal na Japonsko iz svojega za 12 milijonov dolarjev raznih potrebščin.

Amerika je bila, ki je takrat rešila Japonsko pogina. In danes, kako nam vrača! Upamo, da ni več daleč čas, ko bo zadela Japonsko druga katastrofa, še večja kot ona 1923. To bo takrat, ko bodo začele padati ameriške bombe v Tokio, v Vokohamo in drugod.

Da se ne pozabi...

Tržaški in koprski škof, katere del škofije je bil pod oblastjo puljske prefekture, je bil isotako izpostavljen pritisku fašja, to zlasti v Istri. Tržaški škof Andrej Karlin je moral oditi iz škofije še pred volitvami. Njegov naslednik škof Bartolomasi, se tudi ni mogel dolgo vzdržati, čeprav je bila njegova narodna zavednost znana. Njega je nasledil škof Alojz Fogar, rodom iz Julijske Krajine, toda po srcu in duhu Italijan. Vendar se je opetovano pognal za svoje slovanske župljane, kar ga je dostikrat privedlo v konflikt z vodji fašja in civilnimi oblastmi. On in blagi goriški nadškof Sedej, ki se je tudi zoperstavil krivičnim zahtevam fašistov, sta bila glavni tarči ofenzivne fašistov, ki so jo pričeli po tržaški konferenci fašističnih tajnikov v poletju 1927 z dovoljenjem samega Mussolinija.

Že prej v teh člankih smo omenili, kako je bil slovanski verski pouk vržen iz šol leta 1928. V septembru 1928 je glavni šolski nadzornik Mondino poslal okrožnice na vse nadučitelje, v katerih je prepovedal duhovnikom vstop v šole, razen če so bili pripravljeni, da bodo vodili verski pouk izključno v italijanskem jeziku.

Ker so se slovanski duhovniki uprli tej odredbi, so bili s silo izgnani iz šol in verski pouk je bil poverjen nekvalificiranim italijanskim učiteljem in učiteljicam. Radi tega je nastal oster spor, ki je dosegel svojo višino leta 1929, malo prej, predno je bila sklenjena lateranska pogodba.

Newburške novice

"The Epistle," je list, katerega izdajajo spreobrnjenci od protestantizma h katoliški veri. List izhaja vsake tri mesece in je zanimiv, ker prinaša toliko resničnih zgodb, kratkih popisov, kako se je ta ali oni začel zanimati za katoliško vero.

Človek, ki bere ta list, nehoti začne misliti, kako resnične so besede Zveličarja ko pravi: "Povem vam pa, prišli bodo od Vzhoda in Zahoda in bodo sedeli pri mizi z Abrahamom, Izakom in Jakopom (bodo zveličani), otroci luči (ljudje rojeni v katoliški veri) pa bodo pahnjeni v zunajno temo. Ondi bo jok in skripanje s zobmi." (Zato ker so vero zavrgli.)

Prva številka letnika 1942 prinaša kratek popis spreobrnjenja nekega episkopalnega pridgarja, ki pravi:

"Pred dvema letoma sem opustil službo episkopskega pridgarja in se podvrgel katoliški cerkvi. Spoznal sem, da je katoliška cerkev nezmotljiva učiteljica božje resnice. Le eno pa mi je delalo težavo."

"Čeravno sem veroval, da je Marija prava Mati Božja in je Jezusa kot devica rodila, vendar nisem imel nobene ljubezni do nje. Smatral sem jo pač za visoko povišano, to je vse."

"Že poprej, -predno sem prestopil v katoliško cerkev, sem obiskoval novene na čast Materi Božji. Pa se mi je zdelo, da so pesmi in prošnje do Matere Božje pritravane."

"Prišlo je do tega, da je bila razpisana dobra služba, za katero se je borilo več oseb in tudi ena izmed moje družine. Vse je kazalo, da naša ne bo dobila te službe. Stiska je bila velika, zato sem nekega dne, dva dni pred odločilnim dnevom, stopil v cerkev pred Marijini oltar. Mislim sem: 'Marija, -je Mati Božja. Njena priprošnja mora res biti mogočna. Pokleknil sem in molil in prosil. Odločilni dan nam prinese telegram, da je službo določena za našo.'"

"Stopil sem zopet v cerkev. Še vedno mrzel, vendar pa sem se hotel Mariji zahvaliti. Sram me je bilo, da sem bil tako mrzel. Bil sem prav sam v cerkvi in sem skušal zbrati besede, s katerimi bi se ji zahvalil."

"Na enkrat pa začutim neko prešinjenje, kakor val za valom je šlo po meni, dokler se nisem zavedal, da ljubim nebeško Mater. Počutil sem se tako srečnega, da sem se bal, da bo kedo opazil na meni."

"Več ko teden dni me je držala ta nepopisna sreča in veselje. In ko se je končno to nekako razpršilo, je ostala goreča ljubezen do Marije v mojem srcu."

"V zgorajšnjem sem skušal popisati resno in trezno, kako velike reči mi je storil Bog. Vem, da ni človeka, ki bi bil manj vreden te milosti kot jaz. Zdi se mi pa, da se me je Marija usmiliła, ko je videla, da tavam po temi brez njene ljubezni. In Bog mi je priča, da sem od onega dne pa do danes imel Marijo kot svoj ljubljeno Mater. V vsaki zadevi, v vsaki težavi se nehoti, kot otrok, obrnem k njej."

Napišem pa to skrivnostno in sveto izkustvo samo zato, da bi morda tudi drugi, ki bodo to brali, tem bolj ljubili Marijo našo mater."

Tako, vidite, nadomestujejo odpadnike od vere in Marije drugi, kateri niso bili tako srečni, da bi bili v pravi veri rojeni in od mladega učeni Marijo ljubiti, kakor so bili naši "otroci luči", ki bodo vrženi v zunajno temo, ako bodo šli še dalje tako naprej."

Zadnjič smo omenili, da bi radi imeli piano za našo cerkveno dvorano. Piano smo že dobili, dala jo je družina Andrej Rodella iz Reno. "Taužnikrat Boh lonaj!"

V nedeljo teden bo odprtija cerkvene dvorane. Program bo zanimiv in tako različen, da ne bo niti trenutka dolgočas. Držite torej 15. februarja večer za ta program in pripeljite svoje prijatelje. Po programu bo prosta zabava, to se pravi prosti razgovor in vasovanje, ne pa ples.

Post prihaja. Društva bodo hotela imeti skupno sv. obhajilo. Ako ima katero društvo kako posebno željo glede tega, naj nam to naznani, drugače bomo mi naredili program, kakor po navadi.

Za nekatere bo čas velikonočne spovedi zopet strašanski križ in strah. Ti ljudje so podobni otrokom, ki se radi ne umivajo in rajši hodijo umazani, kot bi zmogli obraz.

Zavedaj se, da te nihče ne sili k prejetju sv. zakramentov. Prosto voljo imaš in greš lahko v peklo mesto k spovedi. Toda, pametno to ni. Na veke bodo zveličani hvalili Bogu, ki nas je tako ljubil, da nam je dal zakramente in s tem možnost, da se grehov očistimo in zadobimo potrebnih milosti.

A tako? Ti nimaš nič greha, ne veš kaj bi povedal pri spovedi? Le odpi sv. pismo in beri 1. list sv. Janeza 1. poglavje. Takole se glasi: "Ako rečem, da nimamo greha, sami sebe varamo in v nas ni resnice." Po domače bi se reklo: "kdor pravi, da nima greha — laže." Človek se greha tako privadi, ako se ga ne iznebi pogosto, kakor prašič blata. Ob svitu sveče zadnjo uro ne boš trdil, da nimaš greha.

Napuh človeka slepi, da ima sam sebe za angeła, vse druge pa za hudobe. Če bi ošabnost napihnila telo tako, kot napihne duha, bi ga prav gotovo razneslo prevzetneža.

Frank Sever, eden naših glavnih cerkvenih odbornikov, hodi zadnje čase, kot bi bil "poverbal" cel svet in še plot okoli njega. Kaj je vzrok? Vzrok je njegova soproga, Josephine, ki je Franku podarila tako lep "present", da se ga v treh tednih še ni naglel. Present sta Andrew Sever in Eleanor Vrček, stric in teta, prinesla v cerkev, da je bil krščen za Catherine Sienna Mary. V nedeljo ob enajstih je seja za gl. cerkveni odbor. Upamo, da bomo kadili take po deset centov, na to malo Sienna. Kaj, ali ne, Frank?

"Fantje marširajo iz ohijske dežele, dekleta se jokajo, kaj bo do začele." V mirnih časih so peli "kranjski fantje" to pesem in nikdo si ni mislil kaj hudoga o tem. Danes, ko odhajajo naši fantje k vojakom, je pa drugače, žal, da je tako. Naj jih spremlja Nebeška Mati, ker jih njih starši ne morejo, in obvaruje vsega hudoga. Veliko naših fantov je odšlo že, nevedoč kam, končno prav gotovo na bojno polje. Če pomislimo, da je vsega tega kriv človek sam, ker le človek dela vojsko, potem se je treba popraviti za ušesi in vprašati, kam je današnji rod spravil pravo pamet.

"Je še kaj," je dejal nekdo, zadnjo jesen, ko sem ga šel nagovarjat ob času misijona, naj bi tudi on prejel sv. zakramente. Nisem ga mogel pripraviti. Pred par dnevi me je došlo pismo ondotnega župnika, v katerem pravi: "Jaka — je zadel kap ...!" Res je, kot pravi pregovor "Človek obrača, Bog pa obrne." Bog človeku ponuja milost le nekaj časa ...

"Kakšen mož je oni, ki odneha, ko vidi, da je v zmoti?"

"To je pošten mož." "Kakšen pa je oni, ki odneha čeravno ve, da ima prav?"

"O, ta je pa oženjen." Če bi bili vsi možje tako diplomatični, bi bilo na svetu zelo malo razdora in prepira. Prepričani smo, da sta oba za trdno prepričana, da imata prav in hočeta drug drugega prepričati o tem.

Father Gillard S. J. je bil rojen leta 1900, torej v najboljših letih. Zdrav je bil kakor riba in agilen, zanimal se je za črnce, izdajal list njim v korist in se trudil za povzdigo črne rase. Pred nekaj dnevi je ustal ravno od obeda, se zgrudil in umrl. Človek v najboljših letih, človek zdrav, da ga je bilo veselje pogledati ... Toliko se moremo zanašati na naše zdravje in moč. Toliko moramo računati na "jutri."

Father Trobec mi piše: "... Obiskal sem tudi Primož Skumautza. Brihten in zdrav je, da je le kaj. Manjka meseca bo 99 let star." Manjka mu toraj samo eno leto do sto. To je najbrže najstarejši Slovenec v Ameriki. Primož Skumautz je bil izvrsten mizar, da je malo takih v današnjih strojnih dneh. V Ameriko je prišel pred kakimi 75 leti in živel večina teh let v St. Cloud, Minn. Vsi njegovi sovratniki so že davno odšli v večnost.

TO OUR YOUNG FOLKS.

It seems to me, my dear young folks, that there is too much of a rush into the matrimonial cage. Why such a rush, especially (Nadaljevanje z 2 strani)

Nekaj glede prihodnje nedelje

Ne vem sicer kako so vzeli v splošnem naši rojaki glede naznanila radi nedeljske popoldanske in večerne prireditve. V tem bodo različna mnenja, vendar je upati, da se bomo skupno odzvali. Potrebno je, da se odzovemo, ne samo na shodu v SND prav tako je potrebno, da se snidemo tudi v mestu v številu, ki nas bo predstavilo ameriški javnosti v pravo luč.

Ne gre se za to, da se bo tam kdo postavil ali na nobel način zabaval. Bolj kot to, se gre za to, da se pokažemo kot Slovenci, da čutimo z drugimi narodi tudi mi, v teh časih narodnega priznanja potom gošta, ki je naš rojak in obenem zastopa tisto državo, za katero se zavzema tudi ameriška država oziroma naša ameriška vlada.

Udeležba v mestu v hotelu je ravno tako potreba, da je polnoštevilna, ker se bo po tem tudi nas sodilo, koliko je nam za vse to, za kar se gre današnje dni.

Radi udeležbe v mestu je veliko odvisno, kako nas bodo kot narod sodili. Pred ameriško javnostjo smo sicer poznani, da smo zelo številni narod po družinah, po organizacijah, po trgovinah, po profesionalnih osebah in celo v tem, da je župan našega naroda sin. Vse to nas sili, da se moramo odzvati za nedeljo večer v velikem številu v hotelu v mestu. Po moji sodbi bo to pomenilo več, kakor na shodu, kjer ne bo ameriške publike navzoče, v mestu pa bodo navzoči zastopniki časopisov, ki bodo o nas drugi dan poročali.

Še ne dolgo nazaj, so imeli naši bratje Hrvati prav na podoban način v mestu, v istem hotelu prav tak sestanek, kakor so medseboj potom stare domovine razdeljeni, so se vendar zelo lepo odzvali z veliko udeležbo, mi vemo, da nas je veliko več kot bratov Hrvatov in naša domovinska potreba nas tudi kliče in vabi, da se udeležimo vsi v kolikor je le mogoče! Obed, ki bo v mestu priprav-

ljen v počast ministra g. Snodja, bo časten in pomenljiv. Kar storimo v ta namen je storjeno v namen in v pozdrav domovine. Noben se ne bo ta večer modroval in ošabno obnašal pri omizju, naša srca bodo potrla in naša misel se bo valovala preko oceana, ker bomo imeli v svoji sredi zastopnika, ki je domovino zapustil takrat, ko jo je sovražnik zasedel za svoj plen. Mi bomo sicer pri omizju, ker je to običajno, toda, naši razgovori bodo o tem, kako in kdaj bomo mogli zopet srečati svoje in z njimi priti v zvezo z dopisovanjem. V ta namen je bil tudi minister povabljen, da se njemu da narodno priznanje in po njem priznane trpeči domovini, da če nič drugega ne moremo za enkrat storiti, se vsaj zbiramo skupaj v namenu, da s tem domovini izkazujemo naše želje in naše simpatije tem, ki so zastopniki domovine. V domovini so nas, ki smo prihajali na obisk, tudi vselej sijajno pogostili! Povrnimo to deloma zastopniku in pokažimo, da smo hvaležni, ker je dospel.

A. G., član odbora.

Ob 15 letnici Oltarnega društva

Gotovo je že vsem članicam našega Oltarnega društva pri fari sv. Kristine znano, da bo naše društvo praznovalo letos 15 letnico odkar je bilo ustanovljeno v blag namen, da bomo skrbele za božjo hišico, kjer prebiva naš Zveličar in nam deli milosti ter blagoslovja naše družine za delo in trud, za kar se naše družinice trjuvajo.

Petnajst let, to ni ravno dolga doba, toda za naše Oltarno društvo pa je velikega pomena, pa ne samo, ker je to 15 letnica našega društva, ampak tudi zato, ker je bil v istem času tudi začetek naše fare sv. Kristine.

Vsak začetek je težak in prav tako je bilo tudi pri nas. Posebno pa je bilo težko zato, ker je bilo malo faranov pa dosti gospodarjev. Tako, da nam je večkrat trdilo predla za obstanek fare sv. Kristine. Zato pa tudi smelo trdimo, da je naše Oltarno društvo oziroma njega agilne članice naše žene in matere trdno stalo in šlo naprej po začetni poti, katero so si začrtale ustanovne članice 6. februarja 1927. Z dobrim namenom so šle na delo, da mora fara sv. Kristine ne samo ostati, ampak tudi lepo rasti in cveteti naprej in naprej za čast in slavo božjo ter v korist našega naroda, posebno pa v ponos euclidske naselbine.

Včasih je šlo zelo težko, pa z božjo pomočjo in dobro voljo se vse premagalo. Ravno tako se mi zdi je bilo in je še tudi pri našem društvu. Oltarno društvo pri fari je kot trpeča mati z veliko družino, ki se ozira in vidi povsod samo pomanjkanje. Ona vseeno vztraja v zaupanju na Boga, prav tako pa je tudi naše Oltarno društvo vedno na delu in vedno desna roka župnikom neglede kakšne narodnosti so bili.

Ni moj namen, da bi opisavala zgodovino fare sv. Kristine, kajti najhujše je prestanto, ledina je zorana. Zdjaj po 15 letih se pa veselim sadu, ki smo ga sejali zadnjih petnajst let. Zdjaj naša fara in naše društvo prav lepo napredujejo pod skrbnim vodstvom in dobrim gospodarjem v osebi našega spoštovanega prečastitega g. župnika Rev. A. Bombacha-a, ki prav po očetovski skrbi za faro sv. Kristine že enajst let. Le njemu gre čast in hvala za tako lep napredek fare sv. Kristine.

Sedaj naj pa še malo opišem, kako mislimo obhajati to našo 15 letnico. Naše članice so si na seji tudi izvolile, da praznujemo to častu primerno, ker je precejšnje število mater, ki so naše članice in imajo svoje sinove pri

vojakih, za katerimi se žalujemo in so v skrbeh za varnost in tako več v žalosti v veselju, bomo praznovali 15. letnico s tem, da se v nedeljo 8. februarja, zberemo v dvorani in se skupno udeležimo sedme sv. maše ter bomo sklenile sv. obhajilo.

Zbirale se bomo v šolski rani 20 minut pred sedmo. Maša, ki se bo udeležila bo dobila spomin na 15. letnico društva. Prošene pa ste tudi, da ka prinese s seboj društvenino in pridite gotovo, da skupno odkorakale v cerkev, maši ob sedmih zjutraj, kaj bomo skupno zahvalile Bogu vse prejete dobrote. Zvede bomo imele namesto banke cerkvi ob 7:15 rožni venec spomin na vse naše mrtve. Nato pa bo slovesni spomin novih kandidatkin v Oltarno društvo.

Vse članice prosim, da pogitirate za nove kandidatke, vse tiste pa, ki še nimate naših vrstah, vas prosim, da stopite sedaj in najlepši čas nedeljo večer. To društvo za posmrtno življenje in se tega zaveda, bo gotovo seljem pristopila in bo tudi lahko imela zavest, da je prispevala za okrasitev naše hišice. Da pa ne bo naša hiša na trpela radi tega, zato članice sklenile, da bo vsaka spevala po en dolar v društveno blagajno, kar so že povečale v zavesti, da so storile dobroga v svojo lastno korist. Končno pa se vam drago stre prav iz srca zahvaljujem vse žrtve skozi vseh 15 let smo tako lepo delovale in roki in z božjo pomočjo štvu želim še obilo uspeha, ko bomo obhajale 25 letnico bomo imeli tudi že novo fare sv. Kristine. Bog vam stotisočkrat vse. Prav lepo zahvaljujem tudi sosednjim ram in faranom, ki so nam pomagali in nam pomagali v njih slučajih. Bog plačaji se zahvaljujem tudi uredniku Ameriške Domovine za vsak klonjenost, ker so nam enkrat kaj brezplačno naredili velikim potrpljenjem naše dopise v korist naše fare. Zato naj vam Bog stotero poplača v uspehom pri podjetju, tiska priljubljeni list Ameriške Domovine. Hvala vsem in vsakemu posebej. Pozdravi, Katie B.

"Young Dr. Young"

Tako je ime igre, ki jo svetovidski oder v nedeljo 8. ura zvečer, sicer angleška igra toda s ljeni vsi odkrja.

Če kdo ne razume angleški jezik pa bo vseeno zapopadel kaj ta igra. Saj kdor se v resnici vživlja po kretnjah spozna kaj ni. Zato pridite vsi tisti, ki sedaj obiskovalj igre skega odra in vam jamejate zadovoljni. Jaz se vedno ležujem tudi njegovih prireditvev pa sem vselej veliko zabavo, in sem tudi videla kako so zadovoljni jali.

Naredimo mladini to v napolnimo dvorano, pa resnici tudi igralci zadržati opozorite svoje sinove, da pridejo pogledati deljo ob 8. uri zvečer v Vida "Young Doctor" in In tudi starši sami ne zmanj prilike. Prihodnja igra ni znano kedaj, boste že pravčasno.

V nedeljo pa gotovo, ker ta igra ne bo vpriz dvakrat kot ponavadi, me to nedeljo ob 8. uri sedeži ne bodo rezervirani. Vstopnina je 40 centov, vsi ste vljudno vabljeni. Prijatelja društva

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemikem izvrniku E. Mays

Ko smo bili gotovi, je res povedal Yuma miroljubno:

"Mir je torej sklenjen med nami. Držali se ga bomo. Trije ste sicer samo, nas pa je mnogo več, pa v vaših rokah smo, ker nimamo take čarobne puške, kakor jo ima Old Shatterhand."

"Dokazal vam bom, da mislimo pošteno. Naši bojevniki bodo odložili puške in nože ter poslali vse orožje sem gori k vam. To vam naj dokaže, da smo res miroljubni."

"Naj jim moj rdeči brat takko naroči!"

Razen tega želimo še, da morajo ogenj pri vhodu v kotlino goreti do jutra in da se nobeden izmed vas ne sme oddaljiti od njega. Sprejmeš tudi ta pogoj?"

"Da."

"In povedal nam boš, kako bomo najlažje dobili v pest mladega belokožca, ki stanuje v pueblu!"

"Ne, tega ti ne povem! Obljubil smo, da vam ne izročimo ne njega ne njegovega očeta. Izročili pa bi vam ga, če bi vam izdali, kar zahtevaš."

"Dobro!"

"Pa nekaj druga nam boš povedal! Kje so naši konji?"

"Spodaj v kotlini se pasejo med drevmi."

"Izpraznili ste torbe na sedlih?"

"Da."

"Kdo si je vzel, kar je bilo v njih?"

"Belokožci."

"Obenem s konji ste prijeli tudi mladega belokožca, našega prijatelja. Je ranjen?"

"Ne."

"Kje je?"

"V pueblu je zaprt."

"Kje točno?"

"Ne vem."

"Tega ne verjamem! Moral bi vedeti!"

"Ne vem, pravim. Belokožca, ki sta oče in sin, nam nista povedala, kam ga bodeta djala. Le to sem videl, da je moral stopiti po dveh lestvah."

"Torej na drugo ploščad?"

"Da. In potem sta ga spravila po luknji v stanovanje bele sqawe."

"Ali so v njenem stanovanju prostori, ki se dajo porabiti za jelo?"

"Ne."

"Kje pa bi bil?"

"Morebiti je moral zlesti po lestvi v prostor pod stanovanjem bele sqawe."

"Morebiti —? Niste videli?"

"Ne."

"Zakaj pa misliš, da so ga spravili v pritličje?"

"Ker je v tleh prvega nadstropja luknja, ki se po njej pride v pritličje."

"V kateri sobi?"

"V kuhinji."

Yuma nam je pravil nad vse važne in zanimive reči.

Nobeno nadstropje ni bilo od znotraj zvezano s spodnjim, le prvo, ki je po svoji udobni legi služilo najbrž že od nekdaj za stanovanje poglavarju in židinj.

In čemu je bilo zvezano s pritličjem? Pač zato, da se je dalo priti iz prvega nadstropja v slučajno silo.

Na misel so mi prišle Juditine besede: "Celo večnost ne bova zlezla —. V pritličje bovala o begu —. Ali je bilo pritličje kakorkoli v zvezi s kotlino —?"

Nisem utegnil zasledovati svojih misli. Yuma je silil:

"Sem ti vse povedal, kar želiš zvedeti?"

"Le eno mi še povej! Kje je kuhinja bele sqawe?"

"Zadnja soba na desni strani vhoda."

"Kje pa spi bela sqaw?"

"V predzadnji sobi poleg kuhinje."

Več pa ti ne smem povedati.

Odšel bom in ti poslal orožje."

Zlezel je po lestvi.

Razume se samo po sebi, da smo med pogovorom neprestano in ostro opazovali vhod v Jonatanovo stanovanje. Drzni človek bi bil morebiti le poskusil in prilezel po lestvi ter nam poslal kroglo. Nevarna bi bila, ker smo stali čisto blizu.

Omeniti še moram, da sta se tista dva Indijanca, ki sva ju z Winnetouom vrgla čez rob ploščadi, že davno pobrala in zbežala k ognju. Padec jima ni škodoval.

Yume so prinesli orožje in ga zložili na ploščad ob steni. In nato smo bili sami. Zanesti smo se smeli na sklenjeni mir, lahko smo se spet lotili Jonatana in židinj.

V.

Milijoni v škornjih.

"Kako pa sta prišla na pueblo?" je vprašal radovedni Anglež, komaj da je izginil Yuma čez rob.

"Čisto prijetno je bilo. Prišelovadila sva po lassih na osmo ploščad, zlezla po lestvah vse niže in —."

"In potem so vaju zasačili?"

"Ne še. Prej sva si še zagotavljala starega Meltona."

"Kaj praviš —?" se je čudil. "Starega —?"

"Da! Zvezan leži gori v drugem nadstropju."

"Sijajno! Kdaj pa so vaju opazili, da si ustrelil na pomoč —?"

"Na pomoč prav za prav nisem ustrelil. Tisto, kar si čul, je bila samo majhna strelna vaja."

Pripovedoval sem mu podrobno, kako sva prišla starega Meltona in kako sta naju zasačila rdečkarja.

"Se enkrat pravim, — sijajno!" je hvalil. "Upam, da bomo prav tako lahko prijeli njegovega čednega sina."

"Lahko —? Mislim, da bo nevarno, še celo zelo nevarno."

"Nevarno?"

"Seveda! Če ju hočemo imeti, Jonatana in židinj, moramo zlesti po lestvi v stanovanje."

"No — in?"

"Bi mar sam rad šel prvi?"

"Da! Takoj!"

Stopil je.

Potegnil sem ga nazaj in svaril:

"Stoj! Pomisli, da utegne stati spodaj Jonatan z vsemi svojimi puškami in samokresi —! Ko boš lezel po lestvi, te bo lahko čisto mirno upihnil!"

"All devils —! Res je! Čisto sem pozabil na puške in na samokrese —! In povrh gori luč spodaj —."

Vobče ne moremo doli!"

"Nemogoče ni. Koj ti povem kako bomo naredili!"

Najprvo pa odločimo, kateri izmed nas bo ostal na ploščadi!"

"Misliš, da bi moral kateri ostati?"

"Za stražo."

"In kdo pojde v stanovanje?"

"Jaz predvsem. Različne skrivnosti slutim tamle doli, ki nam bodo še mnogo koristile, če jih razkrijemo."

In ker je Winnetou mojster v razkrivanju takih skrivnosti, predlagam, da pojde z menoj."

Ni mu bilo prav.

"Hm —! Tudi sam bi si rad ogledal notranjost gradu —. Pa dovolj sem uvideven, da se vdam."

"Grad si lahko pozneje ogledaš, udobno in brez nevarnosti. Puške ti pustiva na ploščadi —."

"Kaj —? Jih ne vzameta s seboj —?"

"Ne. Najbrž bo treba spet telovaditi. In plazila se bova po različnih hodnikih in rovih. Pri takem poslu so puške v nadlego."

"In če vaju napade Jonatan —?"

NEWBURSKE NOVICE

(Dolge na 3 strani)

ly by those who will most probably have to leave within the next few months for the soldier camps and the battle fields? Then, some of the wanting-to-wed are very young. They hardly know what life is.

There is the danger that young people, separated for a length of time that may spell years, will grow cold toward each other and hence may find living together not as easy as they now imagine. My very serious advice to those that are of army caliber is: do not get married until you are sure that you will be left behind, or until you come back from the army.

* * *

We wish to remind the young men of the Holy Name Society meeting announced for Sunday 4 P. M. We have been trying to find the proper time, the most suitable time for a meeting of this kind. So far our success amounts to ten zeros. Young men, must we come to the conclusion that St. Lawrence parish has not even a dozen men of the younger generation who would be interested enough in the honor due the Holy Name to spend one half hour a month at a meeting intended to promote the honor of the Holy Name?

* * *

Have you a good trick up your sleeve, or do you know of anyone who can do something unusual? Join that variety show that the parish is sponsoring for the opening of the parish hall in the basement of the church. Come along.

Latinsko - ameriške republike

Konferenca vse ameriških republik v Rio de Janeiro že spada k zgodovini. V njej je prišla do izraza skupnost interesov in demokratičnega naziranja vseh dežel ameriškega kontinenta in njihove vzajemnosti ter sodelovanje med Latinsko Amerikanci in Severnimi Amerikanci.

Mnogim Amerikancem Združenih držav ni mnogo znano o dvajsetih latinsko-ameriških republikah. Tudi one so bile kolonije imperijalističnih dežel in so za več kot tri stoletja obogatile Špansko in Portugalsko. Republikansko vrenje, ki je odrgalo Združene države od Velike Britanije in prineslo Franciji svobodo, enakost in bratstvo, je tudi navdahnilo ljudi v Latinskih kolonijah. Simon Bolivar je bil veliki južno-ameriški osvoboditelj in dasi je

bil odgovoren le za neodvisnost Venezuele, Kolumbije, Ecuadora, Peru-a in Bolivije, je njegov duh oživil vse nadaljne latinsko-ameriške revolucije od Mehike do skrajnega juga Chile-a. Pod njegovim navdahnjenim vodstvom se je zgodilo, da so južno-ameriške dežele v drugem in tretjem desetletju devetnajstega stoletja osvobodile se evropske kontrole.

Se bolj kot v Združenih državah so geografske razmere vplivale na razvoj Južne Amerike. Dočim je Apalaško gorovje na vzhodu in Skalnato gorovje na zapadu le začasno ustavilo nadaljno naseljevanje, so mogočne Andes Južne Amerike še danes ogromen zid, ki deli vzhodni del od zapadnega. Poleg tega še malo znane žugle Brazila — dežele skoraj tako velike kot Združene države — še vedno izživajo napredek kolonizacije.

Kakor Združene države se je tudi Južna Amerika razvila v velikem obsegu vsled priseljevanja iz evropskih dežel. Vsled treh stoletij španske in portugalske nadvlade je španska oziroma portugalska civilizacija dala podlago za nadaljni kulturni razvoj. Indijansko prebivalstvo, ki tvori več kot polovico vsega prebivalstva, je še vedno neasimilirano. Njihova slava je odšla pred mnogimi stoletji s padom velikih Inka, Maya in Aztec civilizacij, ali njihov vpliv je še vedno velik skoraj v vsej Južni Ameriki in Centralni Ameriki.

Plemensko je pet latinsko-ameriških dežel — Mehika, Guatemala, Ecuador, Peru in Bolivija — se pretežno indijanskega prebivalstva. Indijanci še vedno imajo svoje stare običaje in jezike. Ali, kakor je angleščina običajni jezik v Združenih državah, španščina je običajni jezik v latinsko-ameriških deželah, razun v Brazilu, kjer se govori portugalski, in v Haiti, karibijski republiki, kjer francosčina prevladuje.

Brazil in Argentina, dve največji južno-ameriški deželi, sta absorbirali največji del priseljencev. Argentina je od 1. 1857 do 1938 sprejela več kot 4.000.000 priseljencev in od 1. 1920 do 1937 se je več kot 4.600.000 priseljencev naselilo v Brazilu. Čudno je, da je Brazil dobil le 1.200.000 priseljencev iz Portugala, svoje stare domovine, v primeri s 1.400.000 priseljencev iz Italije. Slično je Argentina dobila približno 2.000.000 priseljencev iz Španške, 2.600.000 pa iz Italije.

Nemci, ki so se naselili v Južni Ameriki, živijo poglavitno v Brazilu, Argentini in Chile. Jih ni več kot 400.000. Franco-

ski priseljenci so šli v Argentino, kjer se jih okoli 230.000 jih naselilo tekom minulih sto let, dočim četrtina tega števila se je naselila v Brazilu. Skoraj 215.000 Rusov, Poljakov, Litvancev in Jugoslovancev se je priselilo v Argentino od 1. 1920 naprej in približno 100.000 ljudi iz Avstro-Ogrske. Po braziljskih statistikah je bilo med 1. 1884 in 1933 pripuščenih v to deželo približno 150.000 Slovanov.

Druge narodnosti, ki so iskale zavetje v Južni Ameriki, vključujejo Japonce, katerih je 180.000 v samem Brazilu in 157.000 Turkov, Sirijancev in Armencev.

Latinsko-ameriške dežele so torej doživele isti pritok evropske krvi, ki označuje rast in razvoj Združenih držav. Združenih držav so bile dežele velikih gospodarskih priložnosti. Južna Amerika je v tem pogledu še vedno le obljuba. Veliko števil Indijancev, stalen vir cenovnih delavcev, je vedno bilo ogromna kompeticija proti evropskemu dninarju in je preprečilo gospodarski razvoj priseljencev, kakor so ga doživeli v Združenih državah.

Latinsko-ameriške dežele niso industrijalno razvite. Poljedelstvo, rudarstvo in živinoreja so glavni viri bogastva. So pa vse jako navdahnjene republike, jako ponosne svoje ljudovlade in neodvisnosti. — FLIS

Tat prinesel "Brezbržnika" nazaj v Louvre

Veliko razburjenje je bilo v pariškem muzeju Louvre, ko so pazniki opazili, da je stena, kjer je prej visela dragocena slika mojstra Watteau-a "L'Indifferent" (Brezbržnik), prazna. Vse policije po svetu so bile obveščene o tej drzni tatvini, ki se je zgodila pri belem dnevu. Vodstvo muzeja pa se je po dveh mesecih brezuspešnega iskanja že sprijaznilo z mislijo, da se bo slika prej ali slej pojavila v kaki starinarnici in jo bo samo sreča vrnila muzeju. Nekateri sledi so vodile tudi proti Jugoslaviji, pa so se tudi te izkazale za — prazne.

Pa se je tatvina na najbolj izviran način pojavila sama od sebe. V justično palačo je prišel mlad mož, spremljan od več odvetnikov, in v papirnatem zavitku prinesel dragoceno sliko iz Louvre-a in jo položil pred sodnika. Ta mladi mož pa ni bil kak detektiv, ki se mu je posrečilo po napetih dogovorih nah polastiti se dragocene umetnine, ampak tat sam, ruski slikar Sergij Boguslavski, ki je tudi lepo in po resnici opisal, kako in zakaj je tatvino izvršil. Dejal je, da je sliko poznal že od zdavnaj, da pa je našel na njej, da ni dobro restavrirana. To napako je hotel popraviti in sliko izboljšati, zato jo je brez naročila vzel v svojo delavnico. Več kot štirinajst dni je hodil v muzej in se ustavljal pred sliko kot da jo prerišuje; kadar pa se mu je ponudila ugodna prilika, je nekoliko nalomil veržico, na kateri je bila z okvirjem vred obešena na steno. Slednjič je potegnil sliko, ki je velika samo 25x20 cm, zavit v časopis in šel. V svoji delavnici je umetniško delo po svojem znanju popravil in sedaj prinesel nazaj. Splošno domnevajo, da se je hotel Boguslavski s tem svojim dejanjem samo proslaviti in svetu priporočiti svoj način restavriranja starih slik, o čemur je napisal celo knjigo, za katero išče založnika. Naj bo kakorkoli, najbolj so konca te hudomušnosti veseli v Louvreu, ker je stena spet polna in Watteau na svojem mestu.

Milijonarjev testament

Na sodišču v Buenos Airesu so odprli testament milijonarja Repette, ki je zapustil 18 milijonov, pa ni imel otrok. Imel je nekaj

daljnih sorodnikov, katerim je zapustil 2 milijona pesosov (pesos je argentinska denarna enota). Nadalje se je spomnil milijonar vseh bolnišnic v mestu, katerim je naklonil skoraj tri milijone. Večje vsote so dobile še dobrodelne ustanove, gasilci, najbolj zanimiv pa je tisti del njegove oporoke, v katerem se je spomnil vseh preprostih ljudi, ki so mu kdaj v življenju storili kakor uslugo. Nobenega ni pozabil. Spomnil se je vratarja v svoji hiši, nočnega čuvaja, ki je stal pred ogrom njegove hiše, ki so mu prinašali iz trgovin nakupljene stvari, cele vrste policajev, ki so imeli svoj "revir" v bližini njegove hiše, uradnikov tiste banke, kjer je imel naložen denar, dolgoletnih nastavljenecov tistih obratov, kjer je svoj čas sam delal, vseh nameščencev v svoji hiši, skratka vseh, ki so mu kdaj kaj storili oziroma bili z njim skupaj pri delu. Okoli 100 ljudi je dobilo volila po 3.000 do 5.000 pesosov, nekateri pa tudi večje vsote.

MALI OGLASI

Premikajoče slike

Začenši v soboto ob 2 popoldne samo en teden, najboljša ukrajinska filmska opereta "MARUSIA." Krasna glasba profesorja Kochetza; legendarne narodne pesmi in plesi. Produkcija * * * zvezd (angleški titel).

Penn Square Theatre

Euclid in 55. St.

Odperto v soboto in nedeljo ob 2 popoldne in delovnik ob 6:45 zvečer. (32)

Nekaj posebnosti

Kokoši 29c
Teletina čez obisti 25c
Veal steak 35c
Veal stew 20c
Čista mast 2 lb. 29c
Moka 2 1/2 lb. 89c
Koksar fižol, 8 lb. 95c
Milk (can) 3 25c
Tomatoe soup, 3 25c

Velika zaloga vse vrste. Kupite sedaj kajti ne bo vam žal.

Louis Oswald

17205 Greenwood Ave.

Za dobra vina

se vedno

zglasite

pri

ANTON KOROŠEC

6629 St. Clair Ave.

Endicott 2233

(32)

War Needs Money—YOURS!

This war calls for every ounce of energy, every dime and dollar we can muster for ships—and planes—and guns.

Hit the enemy with a \$25 Bond. Hurt him with a \$50 Bond. Help to blow him sky-high with a \$100 or \$1,000 Bond.

Don't delay—every hour counts. Buy United States Defense Bonds and Stamps TODAY.

Službo dobi

Sprejme se dekle za delo v delikatesni trgovini; dobra plača; izkušnje imajo prednost. Vprašajte na 555 E. 105. St., telefon Liberty 9568. (x)

Stanovanje se odda

Odda se stanovanje 5 sob, zgorej. Nahaja se na 6107 St. Clair Ave. (33)

Lepa prilika

Naprodaj so trgovine z grocerijo in mesnico; ena je v Euclidu, ena na 185. cesti, ena na 152. cesti. Naprodaj tudi vino, toč, beer in lunch parlor v jako dobrem kraju. Za nadaljne informacije se oglasite pri

Knifc Realty

18603 St. Clair Ave.

IV 7540; zvečer KE 0288-J

Naprodaj

Proda se hiša za eno družino, 5 sob, vse spodaj. Hiša za eno družino, 6 sob, 3 spodaj, 3 zgorej. Hiša za 2 družini, 5 sob spodaj, 5 zgorej; moderna; vse v dobrem stanju.

Zavarujem vam vašo hišo ali pohištvo, kot tudi vaš avto. Točna in zanesljiva postrežba. Za podrobnosti vprašajte pri

John Prisel

15908 Parkgrove Ave.

KENmore 2473-R. (Fri. x)

Pekarija naprodaj

Radi boleznijo se proda pekarija, ki dela jako dober promet. Za podrobnosti vprašajte pri

J. Tisovec

1366 Marquette Rd.

blizu St. Clair in 55. St.

(32)

BODITE PREVIDEN VOZNIK

Mnogo nesreče se pripeti radi pokvarjenih oči. Dajte si pregledati oči, da se boste počutili varne. Vid mora biti tak, da lahko razločite številke na metru brzine, da vidite, kako hitro vozite. Imamo 30 let izkušnje v preiskovanju vida in učenju oči. Zadovoljni boste v vsakem oziru.

EDWARD A. HISS

lekarna—farmacija in optometrične potrebitine

7102 St. Clair Ave.

Peter Rostan

Painter & Decorator

Barva hiše, sobe in dvorane. V zalogi imamo vsake barve in stenski papir. Cene jako zmerne. Se pripravljamo.

449 E. 158. St.

KENmore 0620-J

(Jan.31, Feb.6, 13, 20)

PREMOG — COKE

Razvažamo po vsem Clevelandu. Vprašajte za naš budget načrt. Pregled turnezov zastoji.

WHITE WAY COAL CO.

3858 SUPERIOR AVE.

HENDERSON 6177

DAJEMO EAGLE ZNAMKE

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVOVOM
Pohištvo in vse potrebitine za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2978

RUDY BOŽEGLAV

VINERY

6010 ST. CLAIR AVE.

Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarce ali v večji količini za na dom.

Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom. Se pripravljamo!

Pozor, hišni posestniki!

Kadar potrebujete pri hiši delo

